

ת"פ 15164/01/19 - מדינת ישראל נגד דוד אלון דדון,רמי יוגב,יניב חזן,אסי בן אבו,אבי פרץ,שחר לוי,אשר מסילטי,יעקב פליסיאן

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 15164-01-19 מדינת ישראל נ' כנפו(עציר) ואח'

בפני כבוד השופט מרדכי לוי

המאשימה

מדינת ישראל

ע"י עוה"ד גיא רוסו, עמית שלום וירדן זאבי, פמת"א (פלילי)

נגד

הנאשמים

דוד אלון דדון (עציר)

ע"י באי כוחו עוה"ד שי שורר ואיתי כהן

רמי יוגב (עציר)

ע"י בא כוחו עו"ד אבי כהן

יניב חזן (עציר)

ע"י באת כוחו עו"ד מירי פרידמן

אסי בן אבו (עציר בפיקוח אלקטרוני)

ע"י באת כוחו עו"ד סאני שייקיס

אבי פרץ (עציר)

ע"י באי כוחו עוה"ד משה סוחמי וטל ליטן

שחר לוי (עציר)

ע"י בא כוחו עו"ד גלאון קפלנסקי

אשר מסילטי

ע"י בא כוחו עו"ד שחר חצרוני

10. יעקב פליסיאן (עציר)

ע"י באת כוחו עו"ד נירה שגב 11. לידן שתוי

ע"י ב"כ עו"ד נס בן נתן

החלטה

פתח דבר

1. לפניי **ארבע בקשות** הטעונות הכרעה: **א.** בקשת המאשימה, שהוגשה ביום 5.11.20, "להציג בפני עד המדינה א.א. את הפרוטוקולים של עדותו במסגרת חקירתו הראשית ואת חקירותיו במשטרה אשר נגבו במסגרת החקירה החדשה" - בקשה שלה מתנגדים באי כוח הנאשמים (להלן: "**בקשת המאשימה**"); **ב.** הבקשה, שהעלה לפחות אחד הסניגורים, להמשיך מיד בחקירתו הנגדית של עד המדינה א.א., ללא השלמת חקירתו הראשית (להלן: "**בקשת אחד הסניגורים**"); **ג.** בקשת חלק מהסניגורים למנוע את עדויותיהם של א.א. ו-ב.ב. (להלן: "**בקשת חלק מהסניגורים**"); **ד.** בקשה נוספת שהעלו שניים מהסניגורים (עו"ד אבי כהן ועו"ד נירה שגב, באי כוח הנאשמים 3 ו-10), בעניין הכתבה שפורסמה בתוכנית הטלוויזיה "זמן אמת" (להלן: "**הבקשה בעניין הסובידיצה**").

2. **לנאשמים** מיוחסות בעיקר שורה של עבירות ייבוא סמים מסוג קוקאין במטוסי חברת אל-על במועדים שונים במהלך שנת 2018. כתב האישום הנוכחי, מיום 4.10.20 (להלן: "**כתב האישום המאוחד**"), הינו תוצר של איחוד שני משפטים, שעליו החלטתי ביום 30.9.20 (להלן: "**ההחלטה על איחוד המשפטים**" או בקיצור "**ההחלטה על האיחוד**"), כפי שיפורט להלן.

רקע כללי

3. **ביום 7.1.19** הוגש **כתב האישום ב-ת"פ 15164-01-19** (להלן: "**התיק הראשון**") נגד תשעה נאשמים.

עניינו של נאשם 1 (חנניה כנפו) הסתיים, לאחר שהגיע להסדר טיעון עם המאשימה וניתן פסק-דין נפרד בעניינו. לעומת זאת, משפטם של יתר הנאשמים בתיק הראשון (נאשמים 2-9), אשר כפרו במיוחס להם בכתב האישום, מצוי בשלב תחילת שמיעת הראיות בתיק העיקרי, וביתר פירוט - בשלב **תחילת חקירתו הנגדית של עד התביעה הראשון, עד המדינה א.א.**, על ידי ב"כ נאשם 2 (שהוא, כאמור, הנאשם הראשון מבין שמונת הנאשמים שאינם מודים במיוחס להם בכתב האישום).

בפועל, ישיבת ההוכחות האחרונה בתיק הראשון התקיימה ביום 17.6.20.

ביום 23.6.20 ביקשו באי כוח המאשימה לבטל את ישיבת ההוכחות שהיתה קבועה ליום 24.6.20, ובבקשה ציינו כי "היום לפנות בוקר ביצעה היחידה החוקרת גל מעצרים, בין היתר, של חלק מהמשיבים המפורטים בכתב האישום...".

ביום 5.7.20 הודיעו באי כוח המאשימה בכתב על "ביצוע השלמת חקירה לאחר הגשת כתב האישום" (להלן: "**השלמת החקירה**" או "**החקירה החדשה**").

בעקבות כך לא התקיימו ישיבות הוכחות אחדות, שהיו קבועות (בתיק הראשון) במהלך חודש יולי 2020.

השלמת החקירה והחקירה החדשה נמשכו מספר שבועות, ובסיומן הוגש **ביום 26.7.20** כתב אישום נוסף, ב-**ת"פ 57347-07-20** (להלן: "**התיק החדש**"), וזאת נגד שבעה נאשמים, שהם חמשת הנאשמים מס' 2, 3, 4, 7, ו-9 בכתב האישום בתיק הראשון וכן שני נאשמים שלא היו בין הנאשמים בתיק הראשון, דהיינו - נאשמים 5 ו-6 בתיק החדש, יעקב פליסיאן ולידן שתי (הם נאשמים 10 ו-11 בכתב האישום המאוחד, בהתאמה).

ביום 10.8.20 ניתנה החלטה מנומקת, אם כי **חלקית** בבקשת המאשימה "לאיחוד משפטים, לתיקון כתב האישום ולהפרדת משפט (נאשם 5 בלבד)", שהוגשה ביום 28.7.20. בהחלטה זו קיבלתי את בקשת המאשימה להפרדת משפטו של נאשם 5 (הוא עד המדינה ב.ב.) שהגיע להסדר טיעון עם המאשימה, מזה של יתר הנאשמים, אך ציינתי, בין היתר, כי טרם הגיעה העת להכריע בבקשה לאיחוד ובבקשה לתיקון כתב האישום, כל עוד לא העמידה המאשימה את ליבת חומר החקירה החדש לעיון הסניגורים.

ביום 21.8.20 הודיעה המאשימה כי "ליבת חומר החקירה בת"פ 57347-07-20 **מדינת ישראל נ' פרץ ואח'**, הועברה לעיון הסניגורים...", תוך שצוין גם כי נותר להעביר לסניגורים כמות מצומצמת של חומרי חקירה.

כמו כן, **ביום 31.8.20** מסרה המאשימה, לבקשת בית המשפט, הודעה עדכנית, שבה צוין כי לאחר ההודעה האמורה בדבר העברת ליבת חומר החקירה החדש לעיון הסניגורים, הועברו להם חומרי חקירה נוספים וכן נכתב עמוד 2

כי "חומרי חקירה בודדים בלבד יועברו בימים הקרובים, להשלמת העברת כלל חומרי החקירה הנמצאים בידי המאשימה".

4. כאמור, ביום 30.9.20 קיבלתי את בקשת המאשימה לאיחוד משפטים ולתיקון כתב האישום, תוך שקבעתי כי: **"במקרה דנן מתקיימים שני התנאים המצטברים המנויים בסעיף 90 לחסד"פ, באופן המאפשר לבית המשפט להורות על איחוד המשפטים בשני התיקים; ונוסף על כך, באיזון הראוי בין האינטרסים והשיקולים הרלוונטיים המתנגשים, הכף נוטה לטובת היענות לבקשת המאשימה לאיחוד המשפטים".**

[ההדגשה כאן ולהלן היא במקור, אלא אם כן צוין אחרת].

בהחלטה על האיחוד נקבע גם, בין היתר, כי בישיבת ההוכחות הבאה יתאפשר לב"כ המאשימה "להפנות שאלות בלתי מדריכות לעד המדינה א.א. אשר תתייחסנה לחומר החקירה החדש או תנבענה ממנו, ולאחר מכן תימשך חקירתו הנגדית של א.א. על ידי ב"כ נאשם 2 (בתיק הראשון)". **עם זאת, הודגש כי "בשים לב לכך שחקירתו הנגדית של עד המדינה כבר החלה, בית המשפט אוסר בזה על באי כוח המאשימה לראיין את עד המדינה א.א. או להכין עימו את השלמת החקירה הראשית".**

5. ביום 4.10.20, כאמור, הוגש כתב אישום מאוחד ומתוקן נגד הנאשמים בשני התיקים (מלבד נאשם ב.ב. שמשפטו הופרד).

עיקרי טענות הצדדים

6. **בבקשת המאשימה**, מיום 5.11.20, התבקש בית המשפט "לאפשר למאשימה להציג בפני עד המדינה א.א., באמצעות ב"כ, את הפרוטוקולים של עדותו במסגרת חקירתו הראשית ואת חקירותיו במשטרה, כפי שאלו נגבו במסגרת החקירה החדשה, כל זאת טרם ישיבת ההוכחות הבאה הקבועה ליום 9.12.2020".

באי כוח המאשימה ציינו בבקשה, בין היתר, כי **"בחלוף 10 חודשים** מאז העיד במסגרת חקירתו הראשית, נדרש עד המדינה א.א. לעלות לדוכן העדים ולהשלים עדותו במסגרת חקירה ראשית ביחס לעובדות החדשות אשר התגלו במסגרת כתב האישום הנוסף שהוגש... הצגת הפרוטוקולים של עדותו במסגרת חקירתו הראשית באמצעות ב"כ, תוך השחרת המקטעים בהם אסר בית המשפט הנכבד על א.א. להיות באולם וכן להציג בפניו את חקירותיו במשטרה כפי שאלו נגבו במסגרת החקירה החדשה - **כל זאת מבלי לבצע רענון אקטיבי וקיום כל שיח נוסף עמו** - אין בכך משום חשש ל'מקצה שיפורים' לקראת המשך חקירתו הנגדית, שכן אף מותב נכבד זה קבע... כי חקירתו הנגדית של א.א. **נמצאת בתחילתה וכי טרם נחשף קו ההגנה של נאשם 2 ואף לא של יתר הנאשמים**". הודגש כי **"לא יכולה להיות מחלוקת כי מדובר בפרק זמן ארוך ביותר המהווה שיקול מרכזי להיעתר לבקשה זו"**. כמו כן, התבקש בית המשפט להביא בחשבון את היקף הפרשה.

באי כוח המאשימה הפנו לפסיקה הבאה: בדבר החשיבות והלגיטימיות של נוהל ראיון עד בטרם עדותו בבית המשפט, הם הפנו ל-ע"פ 226/54 **אלופי נ' היועץ המשפטי לממשלה**, פ"ד ט 1345 (1955); בעניין התכליות הרבות לראיון עד וחשיבות ריענון זכרוננו באשר לדברים שמסר בחקירה, בפרט כאשר חלף זמן רב בין החקירה במשטרה לעדות בבית המשפט, הפנו ל-ע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נ' בורוביץ**, פ"ד נט(6) 776 (2005) (להלן: **"ענין בורוביץ"**), ל-בג"ץ 841/19 **מדינת ישראל נ' בית המשפט המחוזי בתל אביב** (8.4.2019); ל-בש"פ 6507/09 **קצב נ' מדינת ישראל** (13.9.2009) ול-בש"פ 9849/06 **קרוכמל נ' מדינת ישראל** (1.1.2007).

באי כוח המאשימה הוסיפו כי "לרוב ראיון עד נערך לאחר סיום החקירה ובסמוך למתן העדות, אולם הפסיקה הכירה באפשרות של ראיון עד על פני שלבים נוספים בהליך הפלילי", והפנו ל-בש"פ 6507/09 הנ"ל ביחס לראיון עובר להגשת כתב אישום; ל-ע"פ 840/79 **גבריאלי נ' מדינת ישראל**, פ"ד לה (2) 371 (1981) (להלן: "**עניין גבריאלי**") ביחס לראיון עד תוך כדי עדותו במקרים שבהם הופסקה עדותו והמשכה נקבע למועד אחר; וכן ל-ע"פ 685/81 **אהרוני נ' מדינת ישראל**, פ"ד לז (1) 673 (1983) (להלן: "**עניין אהרוני**") ול-ת"פ (מח' חיפה) 11700-10-09 **מדינת ישראל נ' חיר** (23.3.2010) (להלן: "**עניין חיר**") ביחס לרענון שהתבצע לאחר שנמסרה העדות הראשית וטרם החלה החקירה הנגדית.

עוד הפנו באי כוח המאשימה להנחיית פרקליט המדינה שכותרתה "ראיון עד" (מספר 7.13) בסעיף 28(4), שם צוין כי במקרים חריגים שבהם "**החקירה הנגדית או המשכה נדחו לישיבה אחרת**", יהא רשאי התובע להציג לעד את פרוטוקול עדותו - הראשית והנגדית - לפני המשך עדותו וכל זאת מבלי שירענן את זכרונו באופן אקטיבי, אלא באופן עצמאי ומבלי שיקיים כל שיח נוסף עם העד ובלבד שיודיע על כך לסניגור ולבית המשפט מראש.

לסיום הוטעם כי "במקרים בהם מתבקש בית המשפט להתיר לערוך ראיון עד לאחר תחילת חקירתו הראשית, שוקל בית המשפט מגוון שיקולים, כאשר עיקרם הוא השלב בו מתבקשת הבקשה ופרק הזמן שעתידי לחלוף בין הישיבות".

7. ביום 9.11.20 הגישו עו"ד אבי כהן ועו"ד נירה שגב, ב"כ **נאשמים 3 ו-10** (בהתאמה), "בקשה דחופה לקביעת דיון ותגובת הסניגוריה לבקשת המאשימה להציג לעד המדינה פרוטוקולים וחקירותיו במשטרה". בפתח הבקשה צוין כי הסניגוריה "**מתנגדת להצגת כל חומר חקירה לעד המדינה א.א. לא זו אף זו הסניגוריה אף מתכבדת להודיע לבית המשפט הנכבד כי הינה מתנגדת לעדותו של עד המדינה א.א. בחקירה ראשית**". בנימוקי הבקשה נטען כי "שעה שהעד מצוי בעיצומה של חקירה נגדית, לא ניתן, על פי דין, להחזירו לחקירה ראשית. ניתן היה לחקור את העד בחקירה ראשית רק בתיק החדש שהוגש בפרשה, אך שעה שהמשיבה בחרה לעתור לאיחוד משפטים, ברי שלא ניתן על פי סדר הדין הפלילי להחזיר את העד לחקירה ראשית, שעה שהינו מצוי בעיצומה של חקירה נגדית... לאור הנימוקים המפורטים לעיל הסניגוריה עותרת לבית המשפט הנכבד להורות על המשך חקירתו הנגדית של עד המדינה ומתנגדת לעדותו של העד בחקירה ראשית. ברי כי לאור עמדת ההגנה... הרי שההגנה מתנגדת לבקשתו של ב"כ המשיבה... אין התנגדות לאור חלוף הזמן כי הפרוטוקולים של הדיונים בבית המשפט יועברו לעיונו של עד המדינה על ידי הרשות להגנת עדים בכדי לייעל את ההליך... הסניגוריה מתנגדת לכל שיח של ב"כ המשיבה ו/או מי מטעמו ו/או גורם חקירתי אחר ו/או הצגת כל חומר אחר לעד המדינה".

כמו כן, עתרו באי כוח הנאשמים 3 ו-10 "להורות כי עדותו של ב.ב. אינה קבילה במשפט", וזאת כיוון ש"**מדובר בהסכם חסר תקדים עם נאשם שהפך לעד מדינה במהלך משפטו**". עסקינן בסיטואציה בלתי ראויה בעליל, שאף אינה מותרת בהנחיות היועץ המשפטי לממשלה בכגון דא... אם לא די בכך, הרי ש-ב.ב. הינו נאשם במשפט אשר אינו יכול להעיד כנגד נאשמים אחרים בטרם יסתיים משפטו. בנסיבות אלה לטענת הסניגוריה, עדותו של ב.ב. אינה קבילה כנגד יתר הנאשמים, ובמיוחד עתה, שעה שאוחדו התיקים לבקשת המאשימה".

לבסוף, נטען כי הראיות מהתיק פורסמו בכתבה בתוכנית הטלוויזיה "זמן אמת", וכי "מדובר בהפרה בוטה של חוק הסובידיציה כאשר קצין משטרה בכיר התראיין בפנים גלויות בכתבה". עוד נטען כי פרטיו של עד המדינה פורסמו והוא אף התראיין בכתבה. הסניגורים הפנו בהקשר זה ל-תפ"ח (מרכז) 31559-07-17 **מדינת ישראל נ' לביא** (5.4.2020) ועתרו "להורות למשיבה להודיע לבית המשפט מי התיר לקציני המשטרה להתראיין לכתבה ולפרסם

ברבים את הראיות, תוך הפרת הסובידיצה, ופגיעה אנושה במראית פני הצדק".

לבסוף נטען כי "התנהלותם השערורייתית והבלתי חוקית בעליל של רשויות האכיפה בענייננו, מקימים 'הגנה' על הצדק' ... ומצדיקים את ביטול כתב האישום".

8. ביום 10.11.20 הגישה עו"ד מירי פרידמן, **"כ נאשם 4"**, בקשה למנוע עדותם של העדים א.א. וב.ב. על דוכן העדים".

הסניגורית עתרה "למנוע את עדותו הקרובה של א.א. על דוכן העדים, כאשר עדותו נגועה בשיבוש וזיהום ידועים מראש ואין זה ראוי שבית המשפט הנכבד 'יכשיר' עדות זו ויתן יד לזיהום ההליך [המשפטי]. המדובר במקרה קיצוני, שאין לו אח ורע, של 'השלמות חקירה' (הגדרה של עו"ד רוסו מטעם המאשימה. בפועל המדובר בהדחת עד, בהכוונה של עד, בשיבוש וזיהום קיצוני של הליך החקירה) שהתבצעו בזמן שהעד מעיד על דוכן העדים, תוך שהוא נחקר שוב על אותם דברים בדיוק עליהם הוא העיד. כמו כן, מתבקש למנוע עדותו של ב.ב. (שבהיותו אחד הנאשמים נכרת עימו הסכם עד מדינה). ב.ב. מסר הודעותיו לאחר שקיבל לידי את חומרי החקירה, ישב על ספסל הנאשמים ושמע את עדותו הראשית של א.א. . בנוסף, ישב ב.ב. באותו בית מעצר, באותו אגף יחד עם נאשם 4, במשך למעלה משנה, ושמע ממנו מפורטות את קו הגנתו. עדותו פוגעת פגיעה אנושה בהליך משפטי תקין ובהגנתו של הנאשם".

בנימוקי הבקשה הוטעם, בין היתר, כי "מלכתחילה, היה על המאשימה לצרף את העובדות החדשות בפרשה על דרך של בקשה לתיקון כתב אישום ולא על דרך של הגשת כתב אישום נוסף ואז לבקש לאחד את כ. האישום. ההליך בו נקטה המאשימה הינו הליך טקטי שמטרתו לטשטש את העובדה כי עד המדינה א.א., שהעיד כבר בבית המשפט, נחקר שוב, מחדש באופן ששיבש את החקירה וזיהם אותה, וזאת בחוסר תום לב ובמזיד". עוד נטען כי "אין המדובר ב'השלמות חקירה' על עניינים בהם לא מסר העד א.א. את גרסתו... החקירות התמקדו בחזרה על כל העובדות עליהן כבר העיד ארוכות. המאשימה החליטה לשלוח את העד א.א. לחקירות מזוהמות במטרה לשבש את עדותו, להכוונו ולזהם את ההליך המשפטי. זהו מקרה קיצוני ביותר, בו צריך בית המשפט למנוע עדותו של העד (שכבר העיד) על מנת לא לאפשר ולתת יד לזיהום ההליך המשפטי".

ביחס לעדותו של ב.ב. צוין, בין היתר, כי "עדותו נגועה מראש, מידיעותיו את כל החומר וגרסאות כל העדים בתיק".

לסיכום, צוין כי "לאור האמור לעיל ולאור העובדה כי מדובר במקרה קיצוני בו צריך בית המשפט להתערב ולמנוע זיהום ההליך המשפטי ופגיעה בהוגנות ההליך, מתבקש בית המשפט למנוע את עדותם של א.א. ושל ב.ב., וזאת על מנת שלא לאפשר לזהם את ההליך המשפטי".

9. בתגובתו בכתב של **"כ נאשם 2"**, עו"ד איתי כהן, מיום 10.11.20, צוין כי המשפט "מצוי כעת בעיצומה של חקירתו הנגדית של א.א., ואף קו ההגנה התבהר לא.א. ולמותב נכבד זה, וזאת אנו למדים, מתשובותיו לחקירה, מתגובותיו הבלתי נשלטות, עד כדי התראה לפי פקודת ביזיון בית המשפט... מותב נכבד זה ביום 30.9.20 קבע מספר איסורים הנוגעים לא.א. וחלים על המאשימה... תוך איזון ושמירה על זכויות הנאשמים, וצמצום הפגיעה בהם. כעת, המאשימה מבקשת לערור על החלטה זו בפני אותו מותב... לא השתנה דבר מאז מועד ההחלטה... וכמובן שככול שמותב זה ייעתר לבקשה, אזי האיזון של בקשת האיחוד יופר ויקרוס. **המשיב 2 מבהיר, כי הוא מתנגד נחרצות לבקשת המאשימה, וזאת מהנסיבות 'על קצה המזלג' המפורטות לעיל, ומנימוקים נוספים כבדי משקל, אותם נבקש לפרט ולהציג בפני ביהמ"ש הנכבד ועל [כ]**

מבוקש בזאת לקבוע מועד לדין בבקשה".

10. בתגובת ב"כ נאשם 8, עו"ד גלאון קפלנסקי, מיום 12.11.20, נכתב, בין היתר, כי: "דרישתה של המאשימה לרענן את עדותו של עד המדינה א.א. באמצעות העברת חקירתו הראשית בבית המשפט וכן חקירותיו במשטרה אשר נגבו במסגרת החקירה החדשה, מהווה פגיעה אנושה בזכותו של הנאשם להליך הוגן, בניהול התיק ובהגעה לחקר האמת... עיון בפרוטוקולים ובחקירותיו במשטרה על ידי עד המדינה, מעלה חשש אמיתי כי הכנתו של העד תהווה פגיעה מהותית באמינותו ובחקירתו הנגדית, שכן יהיה ערוך לתרחישים וטענות שעלולות לסתור את עדותו". עוד צוין כי "לא ניתן לבצע רענון זיכרון עד מדינה [כאשר] הוא מצוי בחקירתו הנגדית, לא בכדי אסר בית המשפט על התביעה ליצור קשר עם עד המדינה וזאת על מנת למנוע הכוונה והדרכת העד. אף יש לזכור כי עד המדינה נחקר בחקירות נוספות במשטרה בגין התיק החדש, אודות עדויות שנמסרו כבר, קרי העד כבר עבר 'ריענון' בניגוד לחוק, זאת כאשר הוא מצוי בחקירתו הנגדית וכאשר היה אסור לחוקרי המשטרה ליצור עמו קשר על מנת לשמור על כשירות עדותו. העובדה כי בית המשפט אפשר איחוד משפטים, לא מאפשר[ת] למאשימה לשפר ראיותיה, בדרך של הכנת עד המדינה בשנית לעדותו". כן הוטעם כי: "הטענה של המאשימה לפיה הופסקה עדותו של עד המדינה לפני 8 חודשים לא יכולה להוות טענה המצדיקה ריענון חוזר של עד המדינה, שכן באיזון האינטרסים [ה]ראוי להעדיף זכויותיו של הנאשם להליך משפטי הוגן לבין זכותו של עד המדינה לריענון זכרונו...".

11. ביום 13.11.20 ניתנה **תגובת המאשימה** לתגובות ב"כ הנאשמים וציינה לגבי תגובתם של עורכי הדין כהן, שגב ופרידמן כי "**הנה חמורה, לא ראויה, מנותקת לחלוטין מהחלטות בית המשפט ומלאת האשמות פליליות חמורות ביותר, ללא כל שחר, כלפי ב"כ המאשימה... מדובר בהתנהלות חמורה, מסוכנת ומסכנת, לא אתית מכפישה ומשחירה כלפי נציגי המדינה בהליך פלילי המתנהל נגד נאשמים בתיק חמור ביותר על כל המשתמע מכך**".

לגופו של עניין, **ביחס לטענת ב"כ נאשם 2** שהחקירה הנגדית מצויה בעיצומה, הפנתה המאשימה לפסקה 48 בהחלטה על האיחוד. כמו כן, נטען כי המאשימה לא מבקשת לערור על החלטת המותב, כיוון שהתבקשו דברים שונים לחלוטין מהאיסור שנקבע לראיין או להכין עם עד המדינה את חקירתו הראשית.

ביחס לעתירת ב"כ נאשמים 3 ו-10 שלא להחזיר את א.א. לעדות, נטען כי בהחלטה על איחוד המשפטים "נקבע כי עד המדינה, א.א. יוחזר לדוכן העדים ויעיד על האישומים שנוספו בחקירה הראשית ולאחר מכן תימשך חקירתו הנגדית". הודגש כי מדובר בהחלטת ביניים בהליך פלילי, אשר עליה אין ערר. עוד נטען כי "למייצגו הקודם של נאשם 3... וכן לעו"ד שגב, ב"כ של נאשם 10, ניתנה אפשרות להתייחס לנושא זה במסגרת בקשת איחוד המשפטים של המאשימה... לעו"ד כהן ולעו"ד שגב אין כל זכות מוקנית לחזור ולטעון בנושא בו החליט בית משפט נכבד זה... המאשימה דוחה מכל וכל את טענותיהם של הסניגורים ביחס לאי חוקיות החקירה החדשה או השלמת החקירה שבוצעו, כמובן, בהתאם לדין... יתכבדו עורכי הדין כהן ושגב ויפנו את המאשימה ובית המשפט הנכבד להנחיות שלדעתן [כך במקור] המאשימה פועלת **בניגוד** אליהן, טרם תוכל המאשימה להתייחס כלל לדברים".

באשר לעדותו של ב.ב. צוין כי "ראשית - החלטתו של נאשם להפוך במהלך ההליך לעד תביעה/עד מדינה אינה תקדימית ולו במעט. שנית - גם נושא זה נדון במסגרת החלטתו של בית משפט נכבד זה מיום 30/9/20 [ראה פסקה 51 להחלטה]... החקירה החדשה והשלמת החקירה בוצעו בהתאם לדין ולא הוסבר מדוע 'לטענת הסניגוריה' יש לסבור אחרת".

ביחס לטענה בדבר עבירה על כלל הסובידיצה צוין כי "לא ברור למאשימה מדוע הופנתה הטענה כלפי המאשימה שלא נטלה חלק בתוכנית זו או אחרת וזאת כלל מבלי להידרש לתוכן הנטען. הסניגורים ביקשו לטעון בנושא זה טענה של הגנה מן הצדק אולם... טענות אלו היו צריכות להיטען עד ליום 18/10/20 וזאת מבלי להידרש למופרכות הטענה".

ביחס לטענות ב"כ **נאשם 4** הפנתה המאשימה לסעיפים הרלוונטיים בהתייחסותה לטענות נאשמים 3 ו-10.

12. **במהלך הדין בבקשה**, שהתקיים במעמד הצדדים **ביום 18.11.20**, חזרו באי כוח הצדדים על הטענות שהעלו בכתב, והוסיפו, בין היתר, את הדברים הבאים:

ב"כ נאשם 2, עו"ד שי שורר, חזר על התנגדותו לבקשת המאשימה וטען "שקודם כל העד [א.א.] צריך להגיד שהוא לא זוכר, ושלא שחברי ינקוט במשנה זהירות שהעד יבוא ויהיה מסודר ויזכור". ב"כ נאשם 2 הוסיף שככל שיתאפשר לעד המדינה לעיין בפרוטוקול "אבקש עיכוב ביצוע, בשים לב לשני דברים, לא התקיים דין לפי 144, לא ענינו לכתב האישום, ועוד לא נטענו הטענות המקדמיות. ומשכך אדוני, זו אינה החלטת ביניים".

ב"כ נאשם 3, עו"ד אבי כהן, טען כי "לגבי א.א. ... לא מכיר תקדים שעד מצוי בחקירה נגדית, מפסיקים את החקירה והוא עובר לחקירה ראשית... הם בחרו בטקטיקה לבקש לאחד את המשפטים ואין להם להלין אלא על עצמם".

עו"ד כהן חזר על הטענות שהעלה בכתב בעניין החקירה החדשה והוסיף שהיה אסור למשטרת ישראל ולתביעה לפנות לעד המדינה ולבצע חקירה בשעה שהוא מצוי בחקירה נגדית. נטען כי מדובר בעבירה של שיבוש הליכי משפט ושל הטרדת עד ולא בכדי המאשימה לא ביקשה את רשות בית המשפט לבצע השלמות חקירה.

לגבי ב.ב. נטען כי "לא מצאנו תקדים... שנאשם במשפט יושב כנאשם, משוחח עם נאשמים אחרים, משוחח עם סניגורים אחרים במהלך המשפט, שומע עדות של עד מדינה בחקירה ראשית, שומע את העדות של עד המדינה בחקירה נגדית, ואז מאחורי גבם של הסניגורים ומאחורי גבו של בית המשפט מנהל מו"מ עם המדינה... וחותרם על הסכם, אנו טוענים שזה לא חוקי... לשאלת בית המשפט האם הסניגור מבקש להפנות להנחיה ספציפית של היועץ המשפטי לממשלה, אני משיב שבהנחיות של היועץ המשפטי לממשלה יש התייחסות לחתימה על הסכמי עדי מדינה עד הגשת כ. אישום, יש חסר ולקונה לגבי אפשרות לחתימה על הסכם עד מדינה לאחר כ. אישום, וקל וחומר בסיטואציה בזמן שמתנהל משפט מעיד עד מדינה המצוי בחקירה נגדית... המהלך הזה הוא מהלך שיש בו הגנה מן הצדק, יש פגיעה קשה בהגנות... המדינה רוצה להעיד אותו... היא יכולה להגיש כ. אישום חדש ושם לא להכניס אותו".

עו"ד כהן הוסיף כי פנה לפרקליטות בבקשה לדעת מדוע לא בוטל הסכם עד המדינה עם א.א., לאחר שבתיק החדש הסתבר שעד המדינה שיקר והסתיר אישומים נוספים שבהם היה מעורב, וציין שהפרקליטות לא התייחסה לפנייתו לגופו של עניין. הסניגור ביקש שבית המשפט ידרוש הסבר מהמאשימה.

ביחס להפרת הסובידיצה הלין הסניגור על כך שניצב משנה ביחב"ל התראיין בטלוויזיה ועל כך שעד המדינה א.א. התראיין שם בפנים גלויות עם שמו וזהותו.

ב"כ נאשם 4, עו"ד מירי פרידמן, טענה, בין השאר, כי "... מדובר בעיני בדברים חמורים מאד שעשתה המאשימה, למעשה יש כרוניקה של זיהום שהוא ידוע מראש, כאשר אסור לחקור עד באמצע עדותו... ואם כבר נחקר אז הדבר היחיד שהיה מותר לשאול אותו זה מה עוד יש לך להוסיף, או האם יש לך מה להוסיף, מעבר למה שמסרת... העד א.א. לא נחקר על שום חומר חדש... אולי שתיים או שלוש שאלות היו לא קשורות לחקירות הקודמות". "לפני שהוגש כ. האישום הראשון, נחתם הסכם עד מדינה עם א.א. והוא מסר חקירות מפורטות מאד על כל מה שידוע לו... איך הוא יכול להישלח לחקירות נוספות כשיש ציפייה שהוא ידע מעבר למה שאמר, ואם הייתה למאשימה ידיעה שהוא הסתיר דברים או ששיקר בדברים, הרי שהיה צריך לבטל איתו את ההסכם... המאשימה עלתה על פטנט, נשלח אותו לחקירות משלימות ונקרא לזה השלמת חקירה ושם נכוון אותו ונראה לו את כל שאר הדברים. וזה נעשה אדוני מראש ובזדון, תוך שימוש בכוח שיש למאשימה, באופן שבעיני הוא לא חוקי". בעניין זה הפנתה הסניגורית ל-בש"פ 8104/08 **מדינת ישראל נ' סריאנו** (26.9.2008). עוד ציינה כי "... גם הבקשה של חברי עכשיו לתת לו לעיין בפרוטוקולים של עדותו הראשית רק מחזקת את הטענה... אם הוא מעיד עכשיו על דברים חדשים, למה הוא צריך להיזכר במה שאמר שהיה בכלל ישן ולא קשור?". בהמשך הוסיפה הסניגורית: "אבקש למנוע את העדות שלו [של א.א.], ואם לא, אבקש מהמאשימה להצהיר שהעד א.א. נחקר רק על חומרים חדשים, היא לא תוכל להצהיר על זה, כי הסתבר שהוא נשאל 98 אחוזים על מה שנשאל כאן קרי על כ. האישום הישן".

כמו כן נטען כי "לעניין ב.ב. ... מדובר בנאשם שישב על ספסל הנאשמים וקיבל את כל החומר, שמע את העדות של עד המדינה הראשון, אין כל יכולת אפילו מדעית לדעת... מה עכשיו מזכרנו אותנטי ומה ממה ששמע בבית המשפט ומחומר החקירה שקיבל. בנוסף, לגבי נאשם 4 שאותו לא הכיר לפני... הוא מיום מעצרו ישב איתו ביחד באותו מקום בבית המעצר, במשך 15 חודשים, כאשר נאשם 4 מפרט בפניו את כל קו הגנתו".

ב"כ נאשם 6, עו"ד סאני שייקס, התנגדה אף היא לבקשת המאשימה וטענה, בין היתר, כי: "חברי עו"ד רוסו אומר שהוא לא רוצה לדבר איתו... אלא רק לראות את הפרוטוקולים זה בדיוק אותו הדבר... גם ההפניות להנחיית פרקליט המדינה, חברי הפנה לסעיף 28.4 לגבי ראיון עד, הכותרת של הסעיף הזה היא ראיון עם העד במהלך עדותו, אבל עד המדינה א.א. הוא לא במהלך עדותו, הוא סיים את עדותו בתיק הראשון, ועכשיו הוא צפוי לעלות ולהעיד בחומרים החדשים... אין שום סיבה שבעולם שאנחנו ניתן יד לזיהום העדות שלו ונראה לו את הפרוטוקולים של החקירה שהוא כבר ביצע, של העדות שכבר נתן... כשבית משפט קבע מה שקבע, לא עשה את זה לצורך הנראות. אסור שעד המדינה ייצור קשר עם הפרקליטות וייחשף לדברים שהוא כבר אמר, ירעננו את זכרוננו לדברים שאמר, או יערכו מקצה שיפורים. זו התכלית של החלטת בית משפט, והתכלית נמחקת אם בית משפט יקבל את הבקשה להתיר לו לעיין בהודעות במשטרה ובפרוטוקולים, לא חושבת שחלף זמן רב מאז נתן עדות במשטרה".

ב"כ נאשם 7, עו"ד משה סוחמי, התנגד אף הוא לבקשת המאשימה והטעים, בין היתר, כי: "אנו מוצאים שוני מהותי בין אמרתיו של עד המדינה א.א. ... החקירה החדשה, לבין עדותו בבית משפט... לא רוצה לרמוז לכלום, אבל יהיה מי שיסבור שירצו ליישב את שני הדברים האלה... זה פוגע בטענת התביעה אם הדברים לא מתיישבים ביחד". עוד נטען כי "אין החלטה אחת שהתירה לתביעה לרענן עד לאחר שהחל בחקירה נגדית, אשמח לשמוע אם יש פס"ד אחד כזה". הסניגור הוסיף וטען כי המאשימה מבקשת לשנות את החלטתו של בית המשפט על איחוד המשפטים מיום 30.9.20, וכי אף בהנחיות פרקליט המדינה אין התייחסות לריענון עד לאחר שהחל את חקירתו הנגדית: "כל עוד לא החלה חקירה נגדית הוא צודק, 10 חודשים חלפו ורוצים לרענן - אבל ברגע שהתחלת חקירה נגדית... הוא נחקר שלוש חקירות ארוכות מהבוקר עד הערב, אנו קצת בבעיה עם זה". כמו כן, "החקירות

של העד הזה נגבו האחרונה לפני פחות מ-4 חודשים, לא מדברים על 10 חודשים ולא על שנה... העד לא צריך להעיד כאשר מול העיניים שלו עומדת חקירתו במשטרה או מה שאמר קודם בבית משפט, הוא צריך להעיד לפי מיטב זכרונו ואם הוא לא זוכר הוא צריך להגיד לא זוכר, ואז לתובע יש חקירה חוזרת והוא יכול לרענן בחקירה חוזרת, העד עוד לא נתן ראשית על הדברים החדשים".

ב"כ נאשם 8, עו"ד גלאון קפלנסקי, ציין, בין היתר, כי "המטרה של עד מדינה, לבחון את מהימנותו, יש להם אינטרס מובהק לשקר, ואדוני יודע את זה ואנו צריכים לעזור לעשות משפט, הסיטואציה שיראה את כל הפרוטוקולים מאפשרת לו לתקן סתירות בין דברים שאמר - היעדרות לבקשה תהווה פגיעה גדולה בהגנה, לבחון את אמינותו, אני סבור שגם החקירות הנוספות במשטרה הן כשל ובוודאי הסיטואציה שבה יקרא את עדויותיו בחקירה ראשית".

ב"כ נאשם 9, עו"ד שחר חצרוני, טען, בין השאר, כי: "זה תקדימי, זה תקדים רע, בחיים לא היה שמישהו שיושב בספסל הנאשמים, גם במסגרת הליכים חסויים וגם במסגרת שיחות בצד אחד, בסופו של יום מגיע כעד מדינה והמדינה משלמת לו כסף".

ב"כ המאשימה, עו"ד גיא רוסו, הגיב על טענות הסניגורים וחזר על בקשתו. הוא טען כי חלק מהסניגורים ניצלו את התגובה שנתנו לבקשתו על מנת לפתוח מחדש סוגיות שלגביהן כבר ניתנה על ידי בית המשפט החלטה ביום 30.9.20.

ב"כ המאשימה הלין על האופן שבו טענו חלק מהסניגורים: "נעשה כאן דבר שבעיניי, כנ"ג דינת ישראל, אל מול כמות לא מבוטלת של נאשמים באישומים חמורים לכאורה, נאמרו דברים מזעזעים, דברי בלע על המאשימה, דברים שלא אמורים להיאמר בבית המשפט, בוודאי לא לפני מותב זה... ההאשמות החמורות שנטענו כלפי המאשימה בעבירות פליליות, אינן מבוססות על שום דבר, ככל שיש חשד או ראיה, ואני אומר זאת לבית המשפט ולאזני הנאשמים, לעבירה פלילית שבוצעה על ידי המאשימה, אני מבקש שיפנו למשטרה. שלא יכפישו ושלא יפגעו בשם הטוב של ב"כ המאשימה, כפי שהם מצפים שכך יעשה לגביהם על ידי המאשימה. יש גבול לחוסר אחריות".

לגופם של דברים טען ב"כ המאשימה כי "... למאשימה אין ידיעה אם א.א. זוכר את הדברים שמסר או לא, והסיבה העיקרית שעומדת מאחורי הבקשה שלנו היא דווקא יעילות הדיון. האפשרות האחרת היא שכש-א.א. יחזור לחקירה ראשית כפי שבית המשפט קבע, והוא לא יזכור את הדברים, אני אאלץ לרענן אותו על הדוכן, דבר שיגזול זמן מיותר".

לעמדת ב"כ המאשימה, במסגרת הבקשה מבקשת המאשימה להוציא לפועל את החלטת בית המשפט, בעניין איחוד המשפטים.

ב"כ המאשימה הוסיף כי "הנחיית פרקליט המדינה מספר 7.13 בסעיף 28.4 בעמ' 7 קובעת שפרקליט יכול לרענן עד גם לאחר חקירתו הנגדית, כשעובר פרק זמן עד לחקירתו הנגדית. אך זה לא מה שנתבקש, כי הריענון הוא לא על מה שהוא נחקר בנגדית, אלא על הראשית שלו".

ביחס לטענותיו של עו"ד אבי כהן לגבי התנהלות המאשימה, הוטעם כי מדובר בטענה מנהלית שהמדינה פועלת בניגוד להנחיות פרקליט המדינה, אך הסניגור לא הפנה להנחיה ולא פירט כיצד פעלה המאשימה בניגוד לחוק,

כיוון שהחקירה שנפתחה - נפתחה על אירועים אחרים. עוד נטען כי אין חובה לעדכן את הסנגורים ואת בית המשפט שנפתחת חקירה חדשה. נהפוך הוא - הודעה על כך היתה משבשת את החקירה. עוד צוין כי **"השלמת החקירה והחקירה החדשה בוצעו על פי כלל האישורים והכללים, על פי הפסיקה"**.

ביחס להעדתם של העדים א.א. ו-ב.ב., הפנה ב"כ המאשימה לתגובתו שבכתב והוסיף כי: "לו יכולתי להיכנס לחומר הראיות לפני בית המשפט, הייתי מבחיר מדוע מדובר בטענה שאין לה בסיס, עדותו של ב.ב. לא זוהמה, הוא לא דיבר על חסיון של אף אחד או על דברים שהוא קלט בדיון, עיון בחקירותיו כשהוא יעיד בעתיד יעלה זאת, לכן איני יכול להיכנס למהות ולהוכיח לבית המשפט מדוע אין דבר וחצי דבר לגבי טענותיו גם לגבי א.א. וגם לגבי ב.ב. וכך לגבי אופן החקירה של א.א. ומה שנשאל, אני לא אחשוף בפני בית המשפט עדות, לפני שהוא יעיד אותה".

13. בסיום הדיון ניתנה החלטה שלפיה הסנגורים רשאים להשלים תגובתם עד ליום המחרת, דהיינו עד ליום 19.11.20.

14. בהשלמת טיעון של **ב"כ נאשם 3**, עו"ד אבי כהן, מיום 19.11.20, נטען כי "ב"כ המאשימה לא השיב לגופם של טיעוני הסניגוריה". עוד נטען כי "מצופה היה שהמאשימה תשיב לבית המשפט הנכבד: א. באיזה תאריך החליטה לנהל מו"מ עם ב.ב. ומי התיר התנהלות פסולה זו. ב. מדוע לא פנתה המאשימה לבית המשפט הנכבד וביקשה את רשותו לבצע השלמות חקירה עם א.א. המצוי בעיצומה של חקירה נגדית... ג. האם ניתן... במהלך חקירתו הנגדית של עד המדינה א.א. לנהל מו"מ עם ב.ב. השותף לנאשמים האחרים בקו ההגנה, בשיחות החסויות עם סנגוריהם וכו'..."

15. בהשלמת הטיעון של **ב"כ נאשם 2**, מיום 19.11.20, צוין תחילה כי "השיקול המרכזי לעניין הכרעה בשאלה האם לאחד דיונים נעוץ בסעיף 90 לחסד"פ, הינו 'עיוות דין', שייגרם לנאשם עקב האיחוד... עוד טרם ניתן מענה לכתב האישום המאוחד, כבר נגרם עיוות דין לנאשם 2..."

לגופו של עניין נטען כי "לעד המדינה א.א. נערכה השלמת חקירה ולא חקירה חדשה כפי שהוצהר ע"י המאשימה... למדים אנו מדברי ב"כ המאשימה, כי הסיבה הנעוצה בבקשתו היא יעילות הדיון... אנו ערים לערך של זמן שיפוטי אך עם זאת הוא איננו שקול כלל ועיקר לסכנות האורבות בהצגת הפרוטוקולים לעד המדינה ולמפגש שכזה ולתוצאות ההרסניות... מה גם שלעניינו המיומנות של בימ"ש נכבד זה יש יתרון לבחור את הדרך שבה ייעשה הריענון לעד... יעילות הדיון והזמן ש'יגזל' ברענון אינו שקול להגנת הנאשמים, עיוות הדין והזכות לניהול משפט והליך הוגן". עוד נטען כי "ב"כ עד המדינה א.א. אינו מקובל על הח"מ מפאת כך שאינו כפוף לאיסורים, הגבלות וביקורת, ואף אינו מוזמן לחקירה נגדית לברר מה היה או נאמר בשעת מסירת הפרוטוקולים המבוקשים והחקירות". לבסוף הודגש כי: **"הצורך לריענון קם מחלופי הזמן, לדברי התובע, יש לעשות הבחנה ולבדוק מי הגורם לחלופי הזמן, ולצד זה מבוקש לאפשר לנציג ההגנה להיות נוכח בראיון, הרי חקר האמת כאן על הפרק"**.

16. **ב"כ נאשם 4**, עו"ד פרידמן, ציינה בהשלמת הטיעון מיום 19.11.20, בין היתר, כי **"המאשימה לא הגיבה לגופו של עניין... יובהר, שום 'אישור' מגורם בפרקליטות לא יכול להכשיר חקירות חוזרות של עד על מה שכבר העיד ומסר גרסאות... בזמן שמעיד הוא בבית המשפט... תגובות ממין 'קיבלנו אישור' אינם**

מהוות תגובה לטענות אלו. אין אפשרות בחוק להכשיר שיבוש, הדחה והכוונה של עד...".

17. **בתגובת המאשימה** מיום 22.11.20 להשלמות הטיעון דלעיל מיום 19.11.20, ציינו באי כוחה, בין היתר, כי טענותיהם של נאשמים 3 ו-4 הינם מחזור הטענות שהועלו בכתב ובעל-פה, היוצאות כנגד תוכן ההחלטה על האיחוד.

ביחס להשלמת הטיעון של נאשם 2 נטען כי "עד המדינה א. א. נחקר במשטרה ביחס לאירועים החדשים, כאשר בהמשך ולאחר קבלת האישורים המתאימים, נשאל שאלות במסגרת השלמת חקירה"; כי "עו"ד רט [ב"כ עד המדינה א.א.] הוא הכתובת החוקית והלגיטימית למסירת מסמכים אל עד המדינה א.א."; וכי "אין למאשימה כל דרך להגיב ביחס לבקשה התמוהה להיות נוכח בראיון, מעבר להתנגד לכך נחרצות".

ביחס לטענותיו של נאשם 3 הפנתה המאשימה שוב לסעיף 28(4) להנחיית פרקליט המדינה, המאפשרת לעמדתה "הצגת פרוטוקולים של חקירה ראשית (ונגדית) לעד אשר חקירתו הנגדית החלה".

דיון והכרעה

18. אציין כבר עתה כי **לאחר שבחנתי את טענות באי כוח הצדדים**, בכתב ובעל פה, **החלטתי לדחות את כל הבקשות, דהיינו הן את בקשת המאשימה והן את כל הבקשות דלעיל של הסניגורים, כפוף לאמור בהמשך ההחלטה.**

להלן אבאר ואנמק את החלטתי, לפי סדר הבקשות, תחילה לגבי בקשת המאשימה.

בקשת המאשימה

19. אשר לבקשת המאשימה, **באי כוח המאשימה** נסמכים, בין היתר, על האמור בסעיף 28(4) להנחיה (מספר 7.13) של פרקליט המדינה בעניין "ראיון עד", שלפיו "תובע ימנע מלראיין עד לאחר תום חקירתו הראשית. יחד עם זאת, במקרים שהחקירה הנגדית או המשכה נדחו לשיבה אחרת, הרי שלקראת אותה ישיבה תובע רשאי להציג לעד את פרוטוקול עדותו (ראשית וגם נגדית), לפני המשך עדותו, כדי שיוכל לרענן זכרונו באופן עצמאי ומבלי שיקיים כל שיח נוסף עם העד, ובלבד שיוודיע על כך לבית המשפט ולסניגור מראש. הודעה כזו יש למסור, ככל הניתן, כבר במהלך הדיון שבמסגרתו נקבע דיון המשך לחקירה הנגדית". כמו כן, נסמכים באי כוח המאשימה על החובה, שהוכרה בפסיקה של בית המשפט העליון, להכין עד לחקירה ראשית ועל חלופה הזמן של חודשים רבים מיום סיום חקירתו הראשית של עד המדינה א.א. בתיק הראשון ושל חודשים אחדים מיום סיום השלמת חקירתו במשטרה.

20. כאמור, **באי כוח הנאשמים** מתנגדים לבקשת המאשימה, מהנימוקים המפורטים לעיל.

21. אומנם, **הנחיות פרקליט המדינה** אינן מחייבות את בית המשפט ומעמדן הוא כשל הנחיה מנהלית [ראו למשל בג"ץ 6213/14 **ארגמן נ' משטרת ישראל**, בפסקה 7 לפסק-דין של כב' השופטת ע' ברוך (1.12.2016)]. את בתי המשפט מחייבים אך ורק החוק והפסיקה של בית המשפט העליון, לצד הנהלים של נשיאי בית המשפט העליון (בעבר ובהווה) ואת בתי המשפט מנחים ההנחיות של מנהל בתי המשפט.

22. **עם זאת**, אכן קיימת חובה על כל צד להכין את עדיו לחקירה ראשית; וזכותו, ואף חובתו, לרענן את זכרונו של העד על ידי הצגת הודעתו בחקירה במשטרה לעיונו, לפני תחילת חקירתו הראשית [ראו למשל והשוו: **עניין גבריאל**, בפסקה 5 בעמ' 375 לפסק-דין של כב' השופט י' כהן; **עניין בורוביץ**, בפסקה 61 בעמ' 845-846; **עניין חיר**]. כך, **ומקל וחומר**, כאשר חולף זמן רב מאז החקירה במשטרה ועד לחקירה הראשית בבית המשפט. כמו כן, יש מקום לשקול בחיוב לאפשר לבעל דין להציג לעד מטעמו את הפרוטוקול של תחילת חקירתו הראשית, לפני המשך החקירה הראשית, כאשר חולף זמן ניכר של מספר חודשים בין ישיבה לישיבה.

23. **אף על פי כן, בנסיבות המיוחדות והחריגות** של המקרה דנן, **והגם שחלפו חודשים רבים מאז הסתיימה חקירתו הראשית של א.א.** בתיק הראשון וחלפו חודשים אחדים מאז השלמת החקירה במשטרה לגבי התיק החדש - החלטתי כאמור **לדחות את בקשת המאשימה**, וזאת בעיקר בשל **המשקל המצטבר של הטעמים הבאים: א.** העובדה כי חקירתו הנגדית של א.א. (בתיק הראשון) כבר החלה [ראו למשל והשוו: ת"פ (שלום קריית גת) 6/19 **מדינת ישראל נ' סמורה** (8.12.2019)]; **ב.** העובדה כי מדובר בהליך חריג של השלמת חקירה ראשית לאחר תחילת החקירה הנגדית - בעקבות איחוד המשפטים בתיק הראשון ובתיק החדש; **ג.** העובדה כי א.א. הוא עד מדינה, כשכידוע עד מדינה הוא שותף לדבר עבירה אשר קיבל טובת הנאה ובשל כך הוא חשוד על האמת (ובגין כך עדותו, ככלל, טעונה סיוע); **ד.** העובדה כי לא חלפו חודשים רבים מאז נחקר א.א. במשטרה, במסגרת השלמת החקירה; **ה.** הרצון של מותב זה להבחין בין הדברים שהעד א.א. זוכר ללא ריענון זכרונו, בעת חזרתו לדוכן העדים, ובין הדברים שהעד אינו זוכר, הטעונים ריענון זיכרונו; **ו.** הרצון של מותב זה לבחון במשנה זהירות, בתום שמיעת הראיות, את שאלת מהימנותו של א.א. ואת משקל עדותו, בשל הנסיבות החריגות המתייחסות לעדותו, דהיינו - בשים לב לכך שהעד נחקר שוב במשטרה לאחר שחקירתו הנגדית בבית המשפט כבר החלה וכן בשים לב לכך שבאופן חריג החלטתי, במסגרת ההחלטה על איחוד המשפטים, לאפשר את השלמת חקירתו הראשית של העד על ידי המאשימה (ביחס להשלמת החקירה במשטרה) לאחר שהחלה חקירתו הנגדית.

24. **עם זאת, מובהר בזה** כי אין בדחיית בקשת המאשימה כדי להעיד על קבלת טענות אלו או אחרות שהעלו חלק מהסניגורים, אשר ייחסו למאשימה חוסר תום לב, רצון להשפיע על העד ולהכווין אותו, שיבוש חקירה ו"צעד טקטי" - בעצם השלמת החקירה ובעצם הבקשה להציג לעד א.א. את הפרוטוקולים של חקירתו הראשית ואת הודעותיו בהשלמת החקירה במשטרה. כמו כן, יש לדחות את טענת הסניגורים כי בקשת המאשימה מנוגדת לאמור בהחלטה על איחוד המשפטים, שכן סוגיה זו של **הצגת** הפרוטוקולים וההודעות ל-א.א., באמצעות בא כוחו של העד, לפני המשך עדותו במשפט המאוחד, **מבלי** שבאי כוח המאשימה ישוחררו עם העד - כלל לא נדונה בהחלטה על האיחוד.

25. **ככלל, בהעדר** חשד סביר ומבוסס, "**אין חושדים בכשרים**" [על ביטוי זה בפסיקה, ראו למשל והשוו אל דברי כב' השופט ב' הלוי בבג"ץ 73/66 **זמולון נ' שר הפנים**, פ"ד כ(4) 645, בעמ' 652 (1966), אשר אליהם הפנה גם כב' השופט (כתוארו אז) א' ברק בבג"ץ 693/91 **אפרת נ' הממונה על מרשם האוכלוסין במשרד הפנים**, פ"ד מז(1) 749, בעמ' 772 (1993)].

קל וחומר - בשים לב **לחזקת תקינות המינהל, כל עוד** לא נסתרה [על החזקה האמורה, ראו למשל והשוו: ע"פ 1610/93 **אל-לטיף נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ(5) 837, 840 (1997); רע"פ 1057/99 **טוראי יוחייב נ' התובע הצבאי הראשי**, פ"ד נג(3) 365, בעמ' 371-372 (1999); רע"פ 6904/01 **מוזס נ' מדינת ישראל** עמוד 12

(30.12.2001); ע"פ 3215/07 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 37 לפסק-דין של כב' השופט ס' ג'ובראן(4.8.2008); ע"פ 6328/12 מדינת ישראל נ' פרץ, בפסקה 38 לפסק-דין של כב' השופט ע' פוגלמן (10.9.2013) (להלן: "עניין פרץ"); בש"פ 8762/18 שם טוב נ' מדינת ישראל, בפסקה 12 להחלטתה של כב' השופטת י' וילנר(29.1.2019); בג"ץ 4922/19 נה נ' מדינת ישראל, בפסקה 28 לפסק-דין של כב' השופט י' עמית (9.12.2019)].

במקרה דנן, שמיעת הראיות במשפט אך החלה, באי כוח הנאשמים **לא הציגו כל ראיה המבססת חשד סביר** נגד באי כוח המאשימה בגין טענותיהם החמורות, וחזקת התקינות לא נסתרה (בשלב זה).

על כן, בית המשפט יוצא מתוך ההנחה כי בקשת המאשימה נובעת מהרצון הכן של באי כוח המאשימה למלא את חובתם בהכנת א.א. להשלמת חקירתו הראשית, ללא כל מניע פסול שהוא - שלא כפי שמייחסים להם חלק מהסניגורים, כאמור ללא כל ביסוס.

אכן, במצב הדברים הרגיל, היה מקום להיעתר לבקשת המאשימה להציג לעיון העד את הפרוטוקולים של חקירתו הראשית ואת הודעותיו במסגרת השלמת החקירה במשטרה, בשים לב לחלוף הזמן הרב מאז.

אף על פי כן, החלטתי כאמור לדחות את בקשת המאשימה, לנוכח החריגות של נסיבות המקרה דנן והמשקל המצטבר של הנימוקים המיוחדים שפורטו לעיל.

אומנם, כפי שבצדק ציינו באי כוח המאשימה, דחיית הבקשה תפגע ביעילות השלמת החקירה הראשית של א.א. ותאריך את זמן השלמתה.

עם זאת, כידוע, יעילות הדיון "אינה חזות הכול"; ויעילות הדיון נדחית מקום שמולה ניצבים שיקולים, זכויות וערכים חשובים יותר, לרבות זכותם של כל הנאשמים להליך ראוי ולרבות הערך של חקר האמת ותפקידו של בית המשפט לוודא כי לא יהיה עיוות דין ולבחון בסוף המשפט במשנה זהירות את שאלת מהימנותו של א.א. ואת משקל עדותו, במיוחד בנסיבות החריגות של העדות כפי שצוינו לעיל.

בקשת אחד הסניגורים

26. כזכור, כפי שפורט לעיל בטיעוני הצדדים, לפחות אחד מהסניגורים ביקש כי עד המדינה א.א. ימשיך מיד את חקירתו הנגדית, ללא השלמת חקירתו הראשית.

המאשימה מתנגדת בצדק לבקשה זו ונימוקיה עימה.

27. **כידוע, אין ערר על החלטות ביניים בהליך הפלילי**; וניתן לערור על החלטת ביניים רק במסגרת ערעור על פסק הדין.

28. בהחלטה על איחוד המשפטים פירטתי את היתרונות והחסרונות של איחוד המשפטים, שהתבקש על ידי המאשימה, וצינתי כי איחוד המשפטים אינו חף מקשיים.

אף על פי כן, החלטתי, לאחר שניתנה לבאי כוח הנאשמים האפשרות להגיב על הבקשה לאיחוד משפטים, להיעתר לבקשה וזאת לאחר ששוכנעתי כי התקיימו שני התנאים המצטברים אשר בסעיף 90 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (לעיל ולהלן: "**חסד"פ**") ובמיוחד לאחר שלא השתכנעתי כי איחוד המשפטים יגרום עיוות דין למי מהנאשמים, הגם שהוא יגרום להתארכות המשפט המאוחד ולקשיים להגנה.

ההחלטה על האיחוד היתה פועל יוצא של **איזון** האינטרסים והשיקולים המנוגדים, כפי שפירטתי בהרחבה באותה החלטה.

אחד הקשיים העיקריים שעוררה בקשת המאשימה לאיחוד המשפטים היה כי הבקשה הוגשה **לאחר** שהחלה חקירתו הנגדית של עד המדינה א.א. וקבלת הבקשה חייב את השלמת חקירתו הראשית **לגבי** חומר החקירה החדש, מושא התיק החדש שאוחד; ומדובר במצב חריג ומיוחד, שספק אם יש תקדים בפסיקה.

עם זאת, כפי שהטעמתי בהחלטה על האיחוד, לא ניתן לאחד את המשפטים מבלי להשלים את החקירה הראשית של א.א., בטרם תימשך חקירתו הנגדית, **אם כי רק ככל שהשלמת החקירה הראשית תתייחס לשאלות הנובעות מהשלמת החקירה ומחומר החקירה החדש**. כזכור, בעקבות השלמת החקירה הוספו אישומים אחדים, מושא התיק החדש, ונוספו עוד שני נאשמים, מלבד הנאשמים מושא התיק הראשון; ולכן לא ניתן להמשיך בחקירתו הנגדית של א.א. מבלי ליתן אפשרות למאשימה להשלים את חקירתו הראשית **ככל שמדובר** בשאלות (שאינן מדריכות) הנוגעות לחומר החקירה החדש או הנובעות ממנו. עם זאת, כזכור, במסגרת ההחלטה על איחוד המשפטים אסרתי במפורש על באי כוח המאשימה להכין את השלמת החקירה הראשית של א.א.; וכאמור לעיל, אני דוחה גם את בקשת המאשימה להציג לעד א.א. את הפרוטוקולים של חקירתו הראשית ואת הודעותיו בהשלמת החקירה במשטרה.

בקשת חלק מהסניגורים

29. **כאמור**, חלק מהסניגורים, וביניהם בעיקר עורכי הדין מירי פרידמן ואבי כהן, ביקשו למנוע את העדתם של עדי המדינה א.א. ו-ב.ב.

לכך כמובן מתנגדת המאשימה ונימוקיה עימה.

30. **כזכור**, **הסניגורים** נימקו את בקשתם זו, בין היתר, בעובדה שהחקירה הושלמה תוך כדי חקירתו הנגדית של א.א. ובעובדה ש-ב.ב. שמע את עדותו של א.א. והיה נוכח יחד עם נאשמים נוספים בהליך הגישור (שלא צלח) ויחד עם נאשם 4 באותו מקום מעצר ושמע את קו ההגנה של יתר הנאשמים. על כן נטען כי החקירה זוהמה וכי אין מקום לשמוע את עדויותיהם של א.א. ושל ב.ב. עוד נטען כי בהשלמת החקירה המשטרית באמצע חקירתו הנגדית של העד א.א., רשויות החקירה והתביעה פעלו בניגוד לדין, שיבשו את החקירה וזיהמו אותה. כמו כן, נטען כי היה על המאשימה לבקש רשות מבית המשפט בטרם זימונו של א.א. להשלמת החקירה במשטרה, בעודו באמצע חקירתו הנגדית; ומכיוון שלא התבקשה (וממילא גם לא התקבלה) רשות כאמור

מבית המשפט, השלמת החקירה המשטרתית היתה שלא כדין ואין להמשיך בהעדתו של א.א. עוד נטען כי היה מקום לבטל את הסכם עד המדינה עם א.א., במיוחד לאחר שבמסגרת השלמת החקירה התברר כי א.א. לא סיפר את כל האמת, בטרם השלמת החקירה. כן נטען כי אסור היה למאשימה לכתוב הסכם עד מדינה עם נאשם 5 בתיק הראשון (ב.ב.), במיוחד בנסיבות המיוחדות של המקרה דנן, לאחר שנאשם 5 נחשף לקו ההגנה של הנאשמים הנוספים ושמע את עדותו של א.א.

מלבד כאמור הטענות נגד המאשימה בדבר זיהום החקירה ובדבר השלמת החקירה שלא כדין ושיבושה, הסניגורים הסתמכו גם על העילה של הגנה מן הצדק, תוך שהודגש כי זכותו של כל נאשם היא להליך הוגן ותוך שנטען כי פעולות המאשימה גרמו לפגיעה חמורה בהגנת הנאשמים.

31. **מנגד**, כזכור, **באי כוח המאשימה** דחו בתוקף את טענותיהם של הסניגורים נגד חוקיות פעולותיהן של המשטרה ושל המאשימה בעצם השלמת החקירה המשטרתית, לרבות בעצם חקירתו של א.א. במסגרת השלמת החקירה, ובכריתת הסכם עד מדינה עם ב.ב.

יתרה מזו, באי כוח המאשימה הלינו על כך שבית המשפט איפשר לסניגורים להעלות טענות כה חמורות נגד המאשימה.

באי כוח המאשימה הדגישו כי כל פעולות המשטרה והתביעה, ובכלל זה השלמת החקירה וכריתת הסכם עד מדינה עם ב.ב., נעשו כדין, לאחר קבלת כל האישורים הנדרשים מהמומנים המוסמכים.

32. הגם שכאמור החלטתי לדחות אף את בקשות הסניגורים, ובכלל זה בקשת חלק מהסניגורים למנוע העדתם של א.א. ושל ב.ב. - אין לקבל את הטרוניה שהעלו באי כוח המאשימה במהלך הדיון על כך שבית המשפט איפשר לסניגורים להעלות טענות חמורות נגד המשטרה והמאשימה, וזאת במיוחד בשים לב לכך שבית המשפט הבהיר מראש בתחילת הדיון כי בית המשפט יאפשר למאשימה להגיב על טענות ההגנה בסוף הדיון.

בית המשפט מצווה לבחון כל טענה המועלת על ידי כל צד ואינו אמור לחסום צד זה או אחר מלהעלות טענות כלשהן כלפי הצד שכנגד - חמורות ככל שתהיינה. עם זאת, אין בכך שבית המשפט מאפשר לצד לטעון את טענותיו, כדי להעיד כי היה מקום להעלות אותן טענות או את חלקן. כידוע, בית המשפט אינו מכריע על פי טענות אחד הצדדים, בטרם תישמענה הטענות של יתר הצדדים ובטרם תיבחנה הטענות בהתאם לחוק ולפסיקה של בית המשפט העליון. בית המשפט אינו "חי" על פי טענות המאשימה או טענות ההגנה, אלא על פי הדין (החוק) וההלכה הפסוקה של בית המשפט העליון) והראיות המובאות בפניו. זאת ועוד, כפי שצוין לעיל, כל עוד לא נטענה טענה מבוססת המעלה חשד סביר, אין לחשוד בכשרים, וקיימת חזקת תקינות המינהל כל עוד לא נסתרה.

33. כמו כן, כפי שנקבע בפסיקה, **הערכאה הדיונית הפלילית מוסמכת לבחון את חוקיות ההליך הפלילי ואת חוקיות פעולותיהן של רשויות האכיפה בעת העמדת נאשם לדין פלילי ובמהלך כל ניהול המשפט הפלילי, לרבות בחינת פגמים מהותיים או חמורים בהתנהלות גורמי האכיפה בהגשת כתב האישום ובהליך הפלילי מראשיתו, ובכלל זה גם (אך לא רק) בגין טענת הגנה מן הצדק [על הביקורת המנהלית בפלילים, ראו למשל והשוו: ר' גלעדי, "דוקטרינת הביקורת המנהלית בפלילים" ספר אליהו מצא 526 (2015); בג"ץ 9131/05 ניר עם כהן ירקות אגודה שיתופית חקלאית בע"מ נ' מדינת ישראל, בפסקאות 5-4 לפסק-הדין של כב' השופט (כתוארו אז) א' גרוניס(6.2.2006); בג"ץ 5429/12 פלוני נ' היועץ**

המשפטי לממשלה (12.7.2012); **עניין פרץ**, בפסקאות 30-31 לפסק דינו של כב' השופט ע' פוגלמן; בג"ץ 2303/15 **חנקשיב נ' מדינת ישראל**, בפסקה 8 לפסק-דינה של כב' השופטת ע' ברוך (7.4.2015); רע"פ 7052/18 **מדינת ישראל נ' רותם**, בפסקאות 18-24 לחוות דעתו של כב' השופט נ' סולברג וכן בחוות דעתו של כב' השופט י' אלרון (5.5.2020).

34. **נוסף על כך, ככלל**, כפי שנקבע בעניין **בורוביץ** ובמיוחד ברע"פ 1611/16 **מדינת ישראל נ' ורדי** (31.10.2018) - ניתן לקבל **טענת הגנה מן הצדק** לא רק במקרים של התנהגות שערורייתית מצד המאשימה, כפי שנקבע בזמנו בע"פ 2910/94 **יפת נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ(2) 221 (1996), ולא רק במקרים של התנהגות זדונית נפסדת מצד המאשימה, אלא גם במקרים של רשלנות או של טעות מצד המאשימה אשר בעקבותיה "הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית", כמצוין בסעיף 149(10) לחסד"פ.

עם זאת, כפי שנקבע בעניין **בורוביץ**, ההכרעה אם במקרה נתון קיימת הצדקה לקבלת הטענה של הגנה מן הצדק, מחייבת **בחינה בת שלושה שלבים: ראשית**, זיהוי הפגמים שנפלו בהליכים שנקטו בעניינו של הנאשם ועמידה על עוצמתם; **שנית**, עריכת איזון בין האינטרסים הרלוונטיים השונים, בשים לב לנסיבות הקונקרטיות של המקרה; **ושלישית**, אם מתברר כי במקרה הקונקרטי הייתה פגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות - בחינת האמצעי המידתי המתאים לריפוי הפגמים או לתיקון הפגיעה; זאת, לאו דווקא על ידי ביטול כתב האישום כולו, כי אם, למשל, על ידי ביטול חלק מהאישומים, או על ידי התחשבות בפגמים בקביעת עונשו של הנאשם. כן העלה בית המשפט את האפשרות כי תיקון הפגיעה שנגרמה לנאשם "יכול שיעשה במסגרת בירורו של המשפט, כגון בבירור שאלת קבילותה של ראיה שהושגה באמצעים פסולים".

35. **על כן**, כאמור, לא היה מקום לטרוניה שהעלו באי כוח המאשימה כלפי בית המשפט במהלך הדיון.

36. **אכן**, הטענה של ההגנה, שנטענה עוד בנימוקי ההתנגדות לבקשת המאשימה לאיחוד המשפטים, כי ב.ב. היה שותף למו"מ עם המאשימה ולהליך גישור (שלא צלח) יחד עם יתר הנאשמים, והטענה של ההגנה כי ב.ב. היה באותו מקום מעצר יחד עם נאשם אחר ואף נחשף לקו ההגנה של הנאשמים או של מי מהם - יוצרות קושי משמעותי להגנה.

עם זאת, אין זה מצב נדיר שבו לאחר תחילת המשפט מגיע אחד מהנאשמים להסדר טיעון עם המאשימה ומעיד נגד יתר הנאשמים [ראו והשוו: סעיף 155 לחסד"פ; ע"פ 124/93 **מסעדה נ' מדינת ישראל**, פ"ד מז(1) 480 (1993); ת"פ (מח' חיפה) 180/99 **מדינת ישראל נ' פייכמן** (10.8.2003); בג"ץ 11339/05 **מדינת ישראל נ' בית המשפט המחוזי בבאר שבע**, פ"ד סא(3) 93 (2006); ע"פ 7248/17 **פלוגי נ' מדינת ישראל** (28.9.2017); ע"פ 5735/18 **גודובסקי נ' מדינת ישראל** (9.12.2019)].

מכל מקום, כפי שהובהר בהחלטה על איחוד המשפטים, התוכן של כל מו"מ הוא חסוי; יש חיסיון של דברים שהוחלפו בין נאשם לבא כוחו; עדות שמועה היא ככלל בלתי קבילה; וגם כל הליך גישור הוא חסוי בפני המותב הדן בתיק העיקרי. כמו כן, גם אם הייתי דוחה את בקשת המאשימה לאיחוד המשפטים, ב.ב. היה מעיד ככל הנראה נגד יתר הנאשמים הן בתיק הראשון והן בתיק החדש.

נוסף על כך, כפי שמורה סעיף 172 לחס"פ, "... עד ששמע עדותו של עד אחר, אינו נפסל לעדות בשל כך בלבד".

37. כאמור, טענה נוספת שהעלתה ההגנה כוונה נגד **ההסכמים שנכרתו למתן מעמד של עד מדינה עם א.א. ועם ב.ב.** ונגד הותרת הסכם עד המדינה עם א.א. על כנו לאחר שנטען שהופר על ידי א.א.

בעניין זה נטען, בין היתר, כי ההסכמים נוגדים את הנחיות היועץ המשפטי לממשלה.

הטענה הועלתה באופן לקוני, מבלי שכוונה נגד סעיף זה או אחר בהנחיה המתאימה של היועץ המשפטי לממשלה.

מנגד, המאשימה דוחה גם טענה זו מכול וכול וטוענת כי כל פעולות המאשימה היו בהתאם לחוק ולהנחיות המתאימות של היועץ המשפטי לממשלה ושל פרקליט המדינה.

בדומה להנחיות פרקליט המדינה (על כך ראו פסקה 21 לעיל), גם מעמדן של הנחיות היועץ המשפטי לממשלה (לרבות הנחיה 4.2201 המתייחסת לנושא זה של עדי מדינה, שאליה לא הפנו הצדדים), הוא כשל הנחיה מינהלית, שאינה מחייבת את בית המשפט. **חשוב מכך**, לנוכח המחלוקות העובדתיות והמשפטיות בין הצדדים גם בסוגיה זו, טענות ההגנה (אף) בעניין זה תוכלנה להיבחן על ידי בית המשפט **רק לאחר** שתיפרש בפניו מלוא התשתית העובדתית ורק לאחר שהטענות המשפטיות של הצדדים תפורטנה בסיכומים שלפני הכרעת הדין, על בסיס הראיות שיובאו במשפט ועל בסיס הסעיפים הרלוונטיים בהנחיה/ות המתאימה/ות של היועץ המשפטי לממשלה [על בחינת טענות נגד הסכם עד מדינה, ראו למשל והשוו: ע"פ 4087/14 סקורדיוק נ' מדינת ישראל, בפסקה 62 לפסק-הדין של כב' השופט מ' מזוז (5.1.2017); ת"פ (מח' ת"א) 43665-11-11 מחלקה משפטית ארצית לתיקי מכס ומע"ם נ' שירזי (2.11.2005); תפ"ח (ת"א) 24984-07-15 מדינת ישראל נ' אברג'יל ואח' (23.12.19)].

38. במקרה דנן, בפועל, דחיית הבקשה של חלק מהסינגורים להעדתם של א.א. ושל ב.ב. מבוססת על מכלול הנסיבות של המקרה דנן, כמפורט בהחלטה על איחוד המשפטים, ובמיוחד על המשקל המצטבר של הטעמים הבאים:

ראשית, כידוע, מושכלות ראשונים כי יש להבחין בין קבילותה של ראייה ובין משקלה. על כך אין מקום להרחיב.

שנית, טענות של זיהום עדות הן טענות המתייחסות למשקל העדות ולא לקבילותה. על כן, גם אם יש ממש בטענות בדבר זיהום עדות, הן יכולות לכל היותר להוביל לייחוס משקל אפסי לעדות, אך לא לשלול את כשירות העד להעיד, למנוע את עצם העדתו או לשלול מניה וביה את קבילות העדות [ראו למשל והשוו: עניין אהרוני, בפסקה 9 לפסק-דין של כב' מ"מ הנשיא-המשנה לנשיא (כתוארו אז) מ' שמגר, בעמ' 689; תפ"ח (ת"א) 24984-07-15 מדינת ישראל נ' אברג'יל ואח', בעניין דחיית עתירת בא כוחו של נאשם 15 דשם לפסול עדותו של עד מדינה (12.7.2017); יניב ואקי, דיני ראיות, כרך א', עמ' 378-379 (2020)].

על כן, טענות הסניגורים בדבר זיהום העדויות של א.א. ושל ב.ב., תיבחנה במסגרת הכרעת הדין, בבוא בית המשפט לבחון את שאלת מהימנותם של העדים ואת משקל העדות של כל אחד מהעדים.

שלישית, מטיעוני הצדדים עולה כי בין הצדדים קיימות מחלוקות עובדתיות ומשפטיות אשר בבסיס טענות ההגנה.

לא ניתן בשלב זה להכריע במחלוקות העובדתיות שבין הצדדים, וההכרעה בעניין זה מקומה בשלב מאוחר יותר, לאחר שתונח בפני בית המשפט תשתית ראייתית מתאימה.

כמו כן, **ככלל, מקומן של הטענות המשפטיות הנ"ל הוא בסיכומים שלפני מתן הכרעת הדין**; ולא ניתן להכריע במחלוקות העובדתיות והמשפטיות שבין הצדדים בטרם נשמעו הראיות הרלוונטיות **(למעט אם בבסיסה של טענה משפטית קיימות עובדות מוסכמות או אם אין לגביה כל מחלוקת עובדתית רלוונטית בין הצדדים).**

במקרה דנן לא ניתן להכריע בטענות העובדתיות והמשפטיות של הצדדים בטרם תתבררנה מלוא העובדות הרלוונטיות שהמחלוקות בין הצדדים מתייחסות אליהן.

רביעית, טענות לפגמים או למחדלים בחקירה - מקומן בסיכומים שלפני מתן הכרעת הדין. על כך יש להוסיף כי, **ככלל, גם כאשר בית המשפט משתכנע כי היו מחדלים או פגמים בחקירה, על בית המשפט לבחון האם חרף קיומם של המחדלים או של הפגמים בחקירה, הוכחה אשמתו של נאשם בעבירות שיוחסו לו במידת הוודאות הנדרשת בפלילים. עם זאת, כאשר קיימים מחדלים חמורים או מהותיים בחקירה, אפשר כי יהיה בהם כדי ליצור חשש שמא קופחה הגנתו של נאשם, אם התקשה בעטיים להתמודד כראוי עם חומר הראיות שהצטבר נגדו, או להוכיח את נכונות גרסתו, או למצער להצביע על קיום ספק סביר בשאלת אשמתו. נפקותו של המחדל או של הפגם בחקירה תיבחן בשים לב למכלול הראיות, והשלכותיו תלויות בנסיבותיו של כל מקרה לגופו. המבחן לעניין טענות למחדלי חקירה הוא אפוא: "האם המחדלים האמורים כה חמורים עד שיש לחשוש כי קופחה הגנתו של הנאשם, כיוון שנתקשה להתמודד כראוי עם חומר הראיות העומד נגדו או להוכיח את גרסתו שלו ... על פי אמת מידה זו, על בית המשפט להכריע מה המשקל שיש לתת למחדל לא רק כשהוא עומד לעצמו, אלא גם בראיית מכלול הראיות... נפקותו של המחדל תלויה בתשתית הראייתית שהניחה המאשימה ובספקות אותם מעורר הנאשם, והשלכותיו תלויות בנסיבותיו של כל עניין ועניין" [ע"פ 5386/05 אלחורטי נ' מדינת ישראל, בפסקה ז(2) לחוות-דעתו של כב' השופט (כתוארו אז) א' רובינשטיין (18.5.2006); וראו גם והשוו: ע"פ 173/88 אסרף נ' מדינת ישראל, פ"ד מד(1) 785, 792 (1990); ע"פ 5104/06 בניירישראל נ' מדינת ישראל, בפסקה 9 לפסק-דינה של כב' השופטת ע' ארבל (21.5.2007); ע"פ 7320/07 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 16 לפסק-דינו של כב' השופט א' א' לוי (13.5.2009); ע"פ 3090/11 ענתבאווי נ' מדינת ישראל, בפסקה 15 לפסק-דינו של כב' השופט י' דנציגר (18.10.2012); ע"פ 4879/11 ג'רייס נ' מדינת ישראל, בפסקה 6 לפסק-דינה של כב' המשנה לנשיא (כתוארה אז) מ' נאור (3.11.2014); ע"פ 4226/11 אבו חדיר נ' מדינת ישראל, בפסקה נ"ב לפסק-דינו של כב' המשנה לנשיאה א' רובינשטיין (15.2.2016); ע"פ 2350/15 שהאב נ' מדינת ישראל, בפסקה 22 לפסק-דינה של כב' השופטת ע' ברון (1.12.2016)].**

האמור לעיל בנוגע לטענות ההגנה בדבר פגמים בחקירה, יפה גם לעניין טענות ההגנה בדבר פגמים בהתנהלות התביעה.

עם זאת, למען הסר ספק, מובהר בזה כי אין באמור בהחלטה זו כל קביעה המתייחסת לטיב התנהלותם

של גורמי החקירה והתביעה. ההתייחסות לכך מן הראוי שתהא בהכרעת הדין, לאחר שמיעת כל הראיות הרלוונטיות במהלך המשפט ולאחר הסיכומים של ב"כ הצדדים.

על כן, אין לפרש בטעות החלטה זו כקובעת שלא נפלו פגמים בפעולותיהם של גורמי החקירה והתביעה.

39. אחת הטענות הנוספות שהועלו על ידי ההגנה בעניין העדות של ב.ב., היא כי אין מקום לשמוע את עדותו בטרם הסתיים משפטו. **אלא** שטענה זו היא כיום בגדר טענה מוקדמת, שטרם הגיע זמנה, ובית המשפט יידרש לה בבוא העת, לאחר שתסתיים עדותו של א.א. ובטרם תישמע עדותו של ב.ב. (בעניין זה ראו סעיף 155 לחסד"פ; כמו כן, ראו פסקה 36 דלעיל והפניות שם).

הבקשה בעניין ה"סובידיצה"

40. כאמור, עו"ד אבי כהן העלה גם טענות הנוגעות לשידור תוכנית הטלוויזיה "זמן אמת" וביקש להורות למאשימה להודיע לבית המשפט מי התיר לקציני המשטרה להתראיין לכתבה ולפרסם ברבים את הראיות, תוך הפרת כלל ה"סובידיצה" ותוך פגיעה אנושה במראית פני הצדק, כלשונו, וכן להודיע לבית המשפט כיצד התראיין עד המדינה א.א. לכתבה בשמו המלא, למרות צו איסור הפרסום של פרטיו.

41. **אכן**, סעיף 71(א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, שכותרתו "מניעת פגיעה בהליך הפלילי", קובע כי: "לא יפרסם אדם דבר על ענין פלילי התלוי ועומד בבית משפט במטרה להשפיע על מהלך המשפט או על תוצאותיו, וראייה מראש את ההשפעה האמורה כאפשרות קרובה לודאי כמוה כמטרה להשפיע, והכל אם יש בפרסום כדי להשפיע כאמור".

42. **עם זאת**, אין מותב זה רואה עצמו מוסמך לבדוק את טענותיו האמורות של הסניגור בסוגיה זו; **ומכל מקום**, אין אני מוצא לנכון להידרש לאותן טענות. טענות אלו מן הראוי כי תופנינה לגורמים המוסמכים ולא למותב הדן בתיק העיקרי. בכל אופן, כפי שהבהרתי במהלך הדיון, לא צפיתי בתוכנית הטלוויזיונית האמורה, ובאופן עקרוני אינני צופה בכתבות עיתונאיות הנוגעות למשפטים המתבררים לפניי.

הבקשות של ב"כ חלק מהנאשמים לדחות מועדי המענה וההוכחות

43. **בטרם סיום ובשולי ההחלטה אוסיף** כי בפתח הדיון בבקשות דלעיל, של המאשימה ושל ההגנה, שנערך כאמור ביום 18.11.20, שבה והעלתה עו"ד מיירי פרידמן, בשם נאשם 4 ובשם באי כוחם של חלק מהנאשמים האחרים, בקשה לדחות את מועדי ההוכחות (הקבועים החל מיום 9.12.20 ואילך). הבקשה נומקה, בין היתר, בכך שהייצוג (של חלק מהנאשמים, לרבות של נאשם 4) הוחלף לאחרונה, בכך שטרם התקבל חומר חקירה נוסף שהתבקש בתקופה האחרונה על ידי ההגנה ובכך שטרם הוצאה/ו תעודת/ות חיסיון בנוגע לתיק החדש (שאוחד עם התיק הראשון).

אלא שבקשות דומות מצד ההגנה, שלהן התנגדה המאשימה, כבר נדחו על ידי **לאחרונה**, בהחלטות שניתנו עוד לפני הדיון הנ"ל. כאמור, אין ערר על החלטות ביניים בפלילים (ובוודאי שאינני יושב כערכאת ערר על החלטות שניתנו על ידי).

על דחיית הבקשות בעניין זה חזרתי גם בפתח הדיון. זאת, בהעדר עובדות או נסיבות חדשות המצדיקות לעיין

מחדש בהחלטותי הקודמות ובאשר לא חלף זמן ניכר מהמועד שבו ניתנו החלטותי הקודמות.

עוד יצוין כי דחיית הבקשות בעניין זה נומקה, בין השאר, בהסתמך על הצהרתם של הסניגורים החדשים - עו"ד מירי פרידמן ועו"ד אבי כהן - בבקשות שהגישו להחלפת הייצוג כי הם מודעים למועדים הקבועים בתיק, ובשים לב לכך שהיתרים שנתן בית המשפט לחילופי סניגורים בתיק הותנו במפורש **כפוף** לכך שהסניגורים החדשים יתאימו עצמם למועדים הקבועים והידועים להם, וגם בשים לב להוראות סעיפים 17-18 לחסד"פ, וכן בשים לב להצהרת המאשימה כי כל חומר החקירה הועמד לעיון הנאשמים ובשים לב להוראת סעיף 44(ב) לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 ובעיקר בשים לב למכלול הנסיבות של המקרה דנן, לרבות העובדה כי רוב הנאשמים נתונים במעצר עד תום ההליכים (במסגרת תיק הראשון) מזה קרוב לשנתיים ובמיוחד בשים לב לפסיקה דלהלן של בית המשפט העליון, שעל חלקה הסתמכה המאשימה בהתנגדותה לבקשות של ההגנה, שלפיה אין באי-החתימה על תעודת חיסיון או בטענה של ההגנה על אי-קבלת חלק מחומר החקירה, כדי לעכב בהכרח שמיעת הראיות והדבר נתון לשיקול דעתו של בית המשפט על פי מכלול הנסיבות של כל מקרה לגופו [ראו והשוו: דבריה של כב' השופטת [כתוארה דאז] מ' נאור ב-בש"פ 8218/10 **מדינת ישראל נ' פלוני**, בפסקאות 19-20 (18.11.2010); דבריו של כב' השופט י' עמית ב-בש"פ 120/10 **פלוני נ' מדינת ישראל**, בפסקאות 29-30 (24.2.2010) וב-בש"פ 7014/12 **מדינת ישראל נ' שאהין מוחמד**, בפסקה 7 (11.10.2012); דבריו של כב' השופט ג' קרא ב-בש"פ 4043/18 **מדינת ישראל נ' גברו**, בפסקה 14 (3.6.2018); והדברים שכתב כב' השופט י' אלרון ב-בש"פ 4120/19 **מדינת ישראל נ' כטייר עודה**, בפסקה 25 (4.7.2019)].

סוף דבר

44. כללו של דבר, כאמור, **אני דוחה את בקשת המאשימה; כמו כן, אני דוחה את כל בקשות ההגנה, כפוף לאמור לעיל.**

45. כפי שהובהר בהחלטותי הקודמות, **אין שינוי בכל המועדים שנקבעו**, לרבות המועד למתן מענה מפורט (בכתב) לכתב האישום (עד ליום 29.11.20) ומועדי המשך שמיעת הראיות (החל מיום 9.12.20 ובכל יום ד' שלאחר מכן).

המזכירות תעביר החלטה זו לבאי כוח הצדדים.

ניתנה היום, ח' כסלו תשפ"א, 24 נובמבר 2020, בהעדר הצדדים.